

Fjallkonan við Afréttarskarð Minnisblað um meint fiskbein

Albína Hulda Pálsdóttir

Fjallkonan við Afréttarskarð Minnisblað um meint fiskbein

Albína Hulda Pálsdóttir

Nóvember 2017
Landbúnaðarháskóli Íslands

© Albína Hulda Pálsdóttir og Landbúnaðarháskóli Íslands 2017

Fjallkonan við Afréttarskarð – minnisblað um meint fiskbein

Rit LbhÍ nr. 88

Útgefandi: Landbúnaðarháskóli Íslands

Útgáfustaður: Reykjavík

ISSN 1670-5785

ISBN 978-9979-881-59-9

Mynd á forsíðu: Meint fiskbein frá Afréttarskarði. Ljósmyndari: Albína Hulda Pálsdóttir.

Fjallkonan við Afréttarskarð – minnisblað um meint fiskbein

Dagsetning: 8. nóvember 2017

Höfundur:

Albína Hulda Pálsdóttir
Dýrabeinafornleifafræðingur, MA
Auðlinda- og umhverfiseild
Landbúnaðarháskóla Íslands
Tölvupóstfang: albinap@gmail.com

Efni:

Greining á meintu fiskbeini sem fannst í rannsókn á „Fjallkonunni“ við Afréttarskarð (þjms nr. 2004-53).

Unnið fyrir:

Rannveigu Þórhallsdóttur vegna MA verkefnis hennar. Skoðunin fór fram í rannsóknar- og varðveislusetri Þjóðminjasafns Íslands að Tjarnarvöllum í Hafnarfirði.

Niðurstaða:

Ég skoðaði ónúmeraðan grip sem fannst við Afréttarskarð á Austurlandi árið 2004 ásamt fleiri gripum og mannabeinum frá 10. öld (Sigurður Bergsteinsson, 2005, 2006). Gripurinn var ekki skráður og hafði ekki fengið gripanúmer en var í kassa sem á stóð (VHS-A-1).

Við fyrstu sýn virtist sem um gæti verið að ræða hryggjarlið úr fiski en við nánari athugun og skoðun með Dino-Lite stafrænni smásjá og í víðsjá reyndist um að ræða járnútfellingu ekki fiskbein. Gripurinn var mjög lítill en áferð var ekki lík fiskbeini og hann var líka mun eðlisþyngri en fiskbein eru. Sigríður Þorgeirsdóttir, sérfræðingur í forvörslu hjá Þjóðminjasafninu skoðaði gripinn líka og var sammála því að um járnútfellingu eða slíkt væri að ræða.

Mynd 1: Myndir af útfellingunni. Á myndinni til vinstri sést ver hringlaga formið og skálin sem er mjög lík fiskihryggjarlið. Á myndinni til vinstri sést hins vegar inn í gripinn og þar er greinilegt að ekki er um að ræða bein heldur ryðbólur eða járnútfellingu. Mynd tekin á Dino-Lite stafræna smásjá. Ljósmyndari: Albína Hulda Pálsdóttir.

Mynd 2: Hér sést einnig vel hringlaga formið sem er líkt fiskihryggjarlið. Mynd tekin á Dino-Lite stafræna smásjá. Ljósmyndari: Albína Hulda Pálsdóttir

Heimildaskrá

Sigurður Bergsteinsson. (2005). „Fjallkonan“ - fundur leifa 10. aldar konu við Afréttarskarð. *Glettingur*, 15(1), 32–38.

Sigurður Bergsteinsson. (2006). „Fjallkonan“: fundnar leifar konu frá tíundu öld ofan Vestdalsheiðar. *Ráðstefnurit : sjöunda landsbyggðarráðstefna Sagnfræðingafélags Íslands og Félags Þjóðfræðinga á Íslandi : haldin á Eiðum 3.-5. júní 2005*, Fylgirit Múlapings (bls. 7–13). Flutt á Sjöunda landsbyggðarráðstefna Sagnfræðingafélags Íslands og Félags Þjóðfræðinga á Íslandi.